

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

25. An Episcopus suspensus a collatione a collatione Ordinum minorum
possit adhuc conferre Ordines maiores? Et an saltem in prædicto casu
possit Episcopus conferre Tonsuram? Et quid suspendatur à ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

RESOL. XXIII.

An solus Episcopus sit Minister Ordinarius Sacramenti Ordinis?

Et aduertitur a quocumque vero Episcopo, siue heretico, siue schismatico siue Catholico, conferri posse valide Sacramentum Ordinis, peccabit tamen lethaliter si Sacramentum hoc ministrat, quando id facere prohibetur ab Ecclesia. Ex part. 8. tr. 2. Ref. 1.

§. 1. **R**esponso affirmatiua est de fide, & ideo omnem, & solum Episcopum valide consecratum esse Ministrum ordinarium huius Sacramenti definitum Concilium Tridentinum, sess. 23. can. 7. ubi. Si quis dixerit Episcopos non habere potestatem consecrandi, & ordinandi, vel eam quam habent esse illis cum Presbyteris communem, & anathema sit. Et sub ipso nomine ministri ordinarij sic definit Concilium Florentinum, sess. 11. in decreto Eugenij, Ordinarius Minister huius Sacramenti est Episcopus. Idem docet Chrysostomus homil. 11. in priorum epist. ad Timotheum, ubi agens de Episcopis, & Presbyteris, dicit sola quippe ordinatione superiores illis sunt: scilicet Episcopi Presbyteris. Et Hieronymus epist. 85. ad Euzagrium. Quid facit Episcopus excepta ordinatione, quod Presbyter non faciat? Etque communis Ecclesie sensus, ita ut Aërius etiam hac de causa fuerit habitus hereticus, quod conferret simplici Sacerdoti competere facultatem Ordines conferendi.

2. Hinc Apostolus scribens ad Timoth in epist. 1. cap. 4. Noli inquit negligere gratiam, que data est tibi per impositionem manuum Presbytery. Vbi patet, sermonem esse de ordinatione S. Timothei: & per Presbyterium intelligitur conuentus Episcoporum, qui olim Presbyteri etiam appellari solebant; erat enim nomen Presbyteri, sicut & nomen Episcopi omnibus Sacerdotibus commune, ut ex multis refert, & docet Cardinalis Bellarminus tom. 1. lib. 1. de Clericis, cap. 15. Ratio vero huius assertionis definitur ex munere Episcoporum: sunt enim Ecclesie gubernatores, quibus proinde incumbit creare ministros Ecclesie media sacra ordinatione; & propterea appellantur Sacerdotes magni, seu perfecti, quia subeunt manus generandi sibi similes, conferendo omnibus hominibus Ordinem sacerdotalem, & alios inferioris, qui ad Sacerdotium ordinantur, sicut homo tunc est in statu perfecto, quando potest sibi similem corporaliter generare. Aduertendumque est, a quocumque vero Episcopo, siue heretico, siue schismatico, siue catholico, conferri posse valide Sacramentum Ordinis: quia hanc potestatem habet ratione characteris indelebilis, qui proinde auferri non potest, sicut nec a Sacerdote potestas valide consecrandi quantumuis in hæresim labatur, aut degradetur: peccabit tamen lethaliter, si Sacramentum hoc ministrat, quando id facere prohibetur ab Ecclesia.

Sup. hoc latè in Ref. seq. & in tom. 3. tr. 1. Ref. 5. §. 1. & in tom. 4. tr. 2. Ref. 6. 1. §. 1. ad medium, a vers. Quippe. sed lege eam per totam, & ex Ref. 99. §. 2.

RESOL. XXIV.

An Episcopus suspensus, excommunicatus, interdictus, depositus, degradatus, vel hereticus val. de consecrat Ordines?

Et aduertitur Ordinationes factas à supradictis Episcopis esse irritas, quoad exercitium Ordinum, non quoad validitatem. Ex part. 8. tr. 2. Ref. 2.

Sup. hoc enclum, & reci-

§. 1. **V**ideatur prima facie respondendum negatiue, ex Rufino, & Fauentino, ut refert glossa Tom. 11.

sa in cap. nos consecrationem, §. sed excommunicati 9. quæst. 1. Et fundamentum est, quia sic negasse videtur Innocentius 1. epist. 18. Leo 1. epist. 48. & refertur p. in Ecclesia 1. q. 1. Gregorius Magnus lib. 3. epist. 20. & refertur c. nos consecrat. 9. q. 1. & lib. 8. epistol. 65. & refertur c. nos in hominem, ibid. Item Damascus Papa epistol. 4. seu. 5. & refertur c. per illicitum, ibidem, expresse dicens, talem ordinationem debere reitanti: ut etiam dicitur præcedenti c. excommunicati: & similiter Urbanus II. in Synodo Placent. & refertur c. ordinationes, ibidem.

ratine in hæc Ref. præterita, & late in tom. 3. tr. 1. Ref. 5. §. 1. & in tom. 4. tr. 2. Ref. 6. 1. §. 1. ad medium, a vers. Quippe. sed lege eam per totam, & ex Ref. 99. §. 2.

2. His tamen non obstantibus, affirmatiue sententiæ adhaerendum est. Dico igitur, Episcopum hæreticum, excommunicatum, interdictum, suspensum, val. de ordinare, quia hæc non tollunt characterem Episcopalem: ratione cuius potest valide Ordines conferre; & de hæretico, de quo maius dubium esse posset, patet ex præxi Ecclesie que non curat iterato ordinari ordinaros ab hæreticis, idem iudicium est de degrato, in quo character Episcopalis remanet, quamuis aliqui, ut refert Richardus dist. 25. art. 1. quæst. 3. existimant eum non posse valide Ordines conferre.

3. Ad auctoritates Patrum, & sacrorum Canonum adductas, respondeo eum Baunio in Theolog. moral. tract. 7. quæst. 9. assert. 1. Hurtado de Sacram. Ordinis, dist. 17. iudicare ordinationes factas à supradictis Episcopis esse irritas quoad exercitium Ordinum, non quoad validitatem. Vnde ait Præpositus in 3. part. quæst. unica, de Sacram. Ordin. dnb. 122. num. 117. quod si in sacris Canonibus ex sanctis Patribus ordinationes factæ ab hæreticis interdum decernantur irritæ, non eo sensu dici irritas, quod sint invalidæ, sed quod per eas non accipiantur Ordinis executio; quia enim hæretici sunt excommunicati, & non possunt exercere functiones Ordinis, idcirco, qui ab illis ordinatur, non recipit executionem Ordinis.

4. Itaque cum per hæresim, suspensionem, aut excommunicationem, non amittunt Episcopi characterem: ergo nec potestatem conferendi Ordines, cum hæc in characterem consistat, quod & clarius definitum est cap. quod quidam, distinct. 21. canon. sicut semel, distinct. 63. sic tamen ordinati suspensi sunt ab executione suorum Ordinum, ut pluribus ostendetur postea, cum de suspensione, & hoc sensu intelligi debet, quod à Gregor. asseritur lib. 3. Epist. epist. 20. ordinationem que celebrata est ab excommunicato, nullam esse, cum enim id quod in actum reduci nequit, idem sit, quoad rem; ac si non esset, merito dicuntur non consecrati, qui per hæreticos sunt initiati, cum vltimum suorum Ordinum nullum habeant, saltem licitum, negari tamen non debet, quod ordinati ab hæreticis characterem & Sacramentum recipiant.

5. Contra sensere olim Cypr. & Episcopi Africæ, cum enim in ea opinione essent, ut crederent baptizatos ab hæreticis iterum baptizandos esse; iudicandum quoque similiter illis fuit de ordinatis ab hæreticis, eos scilicet iterum ordinandos esse.

6. Quod autem Gratian. 1. quæst. 1. asseruit ordinatos ab hæreticis vèrè ordinatos non esse: id hunc sensum habet, non quod ordinatio non sit rata, sed quod Ordinis recepti executio sit suspensa, nec redigenda ad actum, ut superius dictum est.

RESOL. XXV.

An Episcopus suspensus à collatione Ordinum Minorum possit ad hoc conferre Ordines maiores?

Aa 3

Et an saltem in practico casu possit Episcopus conferre Tonsuram?

Et quid, si suspendatur à collatione certi Ordinis? Et cursum docetur, quod Episcopus suspensus ab officio confirmandi, non ideo suspensus censetur ab officio ordinandi, & consecrandi?

Etiamsque notatur, quod quando quis suspenditur ab administratione Sacramentorum, non suspenditur à celebratione Missæ? Ex part. 5. tr. 10. Ref. 6.

1. **N**egativam sententiam docet Henriquez lib. 13. cap. 32. n. 2. Sayrus lib. 4. cap. 4. n. 19. Hugolinus tab. 4. cap. 6. §. 6. n. 3. & Avila p. 3. disp. 2. dub. 2. conclus. 11. Toletus lib. 1. c. 43. n. 5.

2. Sed ego contrarie sententiæ adhaereo, quam tuetur Coninck de Sacrament. disp. 13. dub. 2. num. 10. Layman lib. 1. tr. stat. 5. part. 3. cap. 1. num. 6. Suarez disp. 26. sect. 4. num. 11. & 14. & Ioannes Præpositus in 3. part. quæst. 3. de suspens. dub. 2. num. 18. vbi sic ait: Si Episcopus suspendatur à collatione Ordinum, non potest etiam minores conferre, potest tamen conferre Tonsuram, quia non est Ordo: si suspendatur à collatione certi Ordinis, videtur posse alios Ordines conferre, quamvis digniores, quia collatio Ordinum est functio eiusdem potestatis, non verò vltus potestatis sublimioris, & proinde conferendo maiorem Ordinem, à quo non est suspensus, non censetur vti Ordine sublimiori, sed solum exercere functionem sui Ordinis, quæ illi non est interdicta, patet in simili in eo, qui suspensus ab audiendis confessionibus, communi iudicio potest celebrare, cum tamen ad sit maius munus. Hæc Coninck. Hinc inferitur cum Layman loco citato quod Episcopus suspensus ab officio confirmandi, non ideo suspensus censetur ab officio consecrandi & ordinandi, quamvis hæc maiora sint, sed non connexa.

3. Nota etiam hic cum Præposito, quando quis suspenditur ab administratione Sacramentorum, non suspenditur à celebratione Missæ, quia celebratio Missæ non solet comprehendi sub administratione Sacramentorum.

RESOL. XXVI.

An interdictus à sacro faciendis possit Ordines conferre?

Et an in dicto casu non solum minores conferre possit Episcopus, sed etiam alio celebrante possit maiores Ordines conferre? Ex part. 5. tract. 10. Ref. 87. alias 86.

§. 1. **P**osse conferre minores constat eo quod non necessariò conferantur in sacro. Henriquez lib. 13. cap. 43. num. 1. censet non posse conferre maiores, qui extra Missam conferri non possunt; sed omnino verius est posse conferre alio celebrante, quia non est necesse ut ordinans Sacrum faciat, & ita docet Ioan. Præpos. in 3. part. quæst. 4. de interd. dub. 3. num. 25.

RESOL. XXVII.

An Episcopus possit valide conferre Ordinem, quem non suscepit?

Et deducitur simplicem Sacerdotem posse quidem ex commissione Pontificis conferre aliquos Ordines, dummodo illos, quos conferre, habeat?

Et docetur, quod ille, qui recipit Ordinem Sacerdotalem sine reliquis, verè est Sacerdos; potestque exer-

cere munera Diaconi, Subdiaconi, Acolythi, &c. Ex part. 8. tr. 2. Ref. 4.

§. 1. **H**anc difficultatem late discutit Indignus Theologus Societatis Iesv. Iacobus Grenadus in 3. part. controvers. 9. tract. 2. disp. 1. num. 2. quia Codex rarus est, ponam omnia hic per extensum, quæ ipse afferit; itaque sic ait. Superest difficultas, an scilicet Episcopus conferre possit Ordinem, quem non habet; constat enim ex dictis in tractatu præcedenti, accidere posse, aliquem ordinari Sacerdotem, & consequenter Episcopum, qui non receperit minores Ordines, aut certe Subdiaconatum, vel Diaconatum: & ideo quaeritur, an præfatus Episcopus conferre aliis possit illum Ordinem, quem forte non receperit.

2. Partem negantem amplecti videtur communis sententia Doctorum. Ita enim expressè docet Ioannes Antonius 3. p. tit. 14. c. 16. §. 17. Allenis 2. p. lib. 4. tit. 4. art. 3. colum. 2. Sylvest. cum Raynerio de 2. 9. 1. Summa Pisana verb. Ordinum, 2. in fine, dicens ita sentire ferè omnes. Henriquez lib. de Ordine, 2. §. 2. litera. H, addens hæc esse communem sententiam. Emmanuel Sæ verb. Ordo, n. 23. & quoniam Angelus Ordo 2. absolutè affirmet, omnes Ordines conferri posse ab Episcopo, non addit expressè, id esse verum, etiam si aliquem Ordinem non receperit imò in n. 2. addit cum Innocentio, simplicem Sacerdotem posse quidem ex commissione Summi Pontificis conferre aliquos Ordines sacros, dummodo illos, quos conferre habeat. Denique cum diligenter in aliis Doctoribus hanc difficultatem investigaverim, nullum inveni, qui affirmet, posse ab Episcopo conferri Ordinem, quem non receperit.

3. Nituntur perique ex citatis authoribus authoritate canon. gloss. 9. 1. & Summa Pisana afferre, cum Daiberum, 1. quæst. 7. quibus addit Henriquez, rationem, & Episcopi non conferunt eminenter Ordines inferiores, ac proinde Episcopus, qui eos non habet, nulli conferre potest.

4. Sed profectò nullum affectur ab his authoribus infirmum fundamentum. Nam in primis in omni gratia, solum invehitur Leo Papa in simoniacis, his verbis: Gratiam, quæ maxime in Ecclesiasticis Ordinibus operatur, non accipiunt; si autem non accipiunt, non habent; si autem non habent, nec gratis, nec non gratis cuiquam dare possunt. Quod ergo dant, profectò quod habent. Quid habent, prout esse sermonem de Episcopo, qui conferat Ordinem, quem non habet, sed solum dicitur, simoniacum non accipere gratiam in sui ordinatione, quia peccat lethaliter Ordinem suscipiendo in statu peccati, & similiter cum ipse alios ordinat, non conferre gratiam, quia peccat mortaliter, qui Sacramentum ab illo suscipit, nisi in aliquibus casibus excusetur. Quod autem attinet ad veritatem Sacramenti, nec verbum quidem habetur in hoc canone, & aliunde certum est, simoniacum posse validè ordinari, & ordinare, si ritus Ecclesiæ servetur.

5. Deinde can. Daiberum, vi declarat glossæ de textu suadet, proponit solum hanc causam, ferè nimirum Nezelon ordinatus Episcopus ab heretico præter formam Ecclesiæ, qui proinde verus Episcopus non erat; unde cum Daiberto consultisset Diaconatum, iussit Vibanus II. Daiberum iterum ordinari Diaconum; quia Nezelon qui nihil habuit, nihil dare potuit. Ex quibus patet nullam nec veritabile principium delatum posse ad asserendum, verum Episcopum, qui non receperit Diaconatum, non posse illum conferre.

6. Denique